

B.Com. Semester - 4 (NEP-2020) Examination

March/April-2026

Personal Tax Planning & Management -2 (Major-10)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ શ્રી પટેલ એક જાણીતા એક એડવોકેટ છે. તેઓ ૩૧-૦૩-૨૦૨૫ ના રોજ પુરા થતા પાછલા વર્ષના આવક (૧૦) જાવક ની માહિતી નીચે પ્રમાણે પૂરી પાડે છે.

આવક જાવકખાતું

આવક	રકમ	જાવક	રકમ
બાકી આગળ લાવ્યા	112000	ઓફીસ સાધનની ખરીદી	240000
અસીલો પાસેથી ફી		મોટરકારના ખર્ચા	140000
2022-23	5000	ઓફીસ ખર્ચા	2662000
2023-24	40000	કર્મચારીઓનો પગાર	1451000
2024-25	4560000	ચુકવેલ આવકવેરા	65000
અસીલો તરફથી મળેલ ભેટ	63000	લોન પર વ્યાજ	11000
અસીલો પાસેથી લોન	150000	પ્રોવિડંડ ફંડમાં ફાળો	61500
		લોન પરત કરી	150000
		બાકી આગળ લઈ ગયા	149500
	4930000		4930000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

1. મોટરકારનો ઘસારો રૂ. ૩૦૦૦૦ ગણવાનો છે.
2. મોટરકારનો ૨૦% ભાગ અંગત વપરાશ માટે થાય છે.
3. રૂ. ૬૦૦૦૦ ની ફી મળવાની બાકી છે.
4. ઓફીસના સાધનો અંગે ૧૦% ઘસારો માંડી વાળવાનો છે.

આ.વ. ૨૦૨૫ -૨૬ માટેની ધંધા વ્યવસાયની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ શ્રી હાર્દિક તલાટીએ તારીખ ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું નફા નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ તૈયાર કર્યું છે.

નફા નુકશાન ખાતું

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
સામાન્ય ખર્ચા	65000	કાચો નફો	4432000
ઘાલખાધ	2000	વટાવ તથા કમીશન	6000
ઘાલખાધ અનામત	5000	ભાડાની આવક	27000
કરવેરાની જોગવાઈ	57000	પો. ઓ. બચત ખાતાનું વ્યાજ	3000
આવકવેરો	185000	ઘાલખાધ પરત	16000
વીમા પ્રીમિયમ	11000	શેર વેચાણ નફો	75000
મોટરકાર ખર્ચ (ઘસારા સિવાય)	105000	ચંત્ર વેચાણનો નફો	1000
સ્ટાફનો પગાર	2085000	(ઉપજ રૂ. 10000)	

માલ અને સેવા કર	55000		
કાનૂની ખર્ચ	4000		
માન્ય ધર્માદા ટ્રસ્ટને દાન	6000		
ચોખ્ખો નફો	1980000		
	4560000		4560000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

1. વીમા પ્રીમિયમમાં રૂ. 3000 તબીબી વીમા પ્રીમિયમ તથા રૂ. 2000 જીવન વીમા પ્રીમિયમના છે.
2. ધાલખાધ પરતની રકમ પૈકી 75% રકમ ત્રણ વર્ષ અગાઉ નામંજૂર કરેલા ધાલખાધ પૈકીની છે.
3. મોટરકારનો ½ વપરાશ અંગત હેતુ માટે થાય છે. તા. 01-04-2024 ના રોજ મોટરકારની ઘસારા બાદ કીમત રૂ. 2500000 હતી (ઘસારાનો દર 15%)

આ.વ. 2025-26 માટેની ધંધા વ્યવસાયની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન.૨ શ્રીમાન તારક મહેતાએ પા.વ. 2024-25 માટે નીચે મુજબ માહિતી આપી છે. આ.વ. 2025-26 માટે કરપાત્ર (૧૦)

મૂડીનફાની ગણતરી દર્શાવો.

મિલકત	ખરીદ તારીખ	ખરીદ કિંમત	વેચાણ કિંમત	વેચાણ તારીખ	ફેરબદલી ખર્ચ
રહેઠાણનું મકાન	01-10-95	3000000	25-03-25	13890000	45000
નોંધાયેલ શેર	01-09-05	880800	01-03-25	1050400	2400
અંગત મોટર કાર	01-02-14	400000	01-03-25	450000	5000
ઝવેરાત	01-11-20	3100000	28-02-25	3900000	30000
રહેઠાણનું મકાન	01-02-25	900000	---	---	---

અંગત રહેઠાણનું મકાનનું તારીખ 01-04-2001 ના રોજ વાજબી બજાર મુલ્ય રૂ.3500000 હતું. કંપનીના શેરો STT ને પાત્ર છે. આ શેરની તારીખ 31-01-2018 ના રોજ વાજબી બજાર મુલ્ય રૂ. 850000 હતું.

નાણાકીય વર્ષ 2001-02 2020-21 2024-25

સૂચક આંક 100 301 363

અથવા

પ્રશ્ન.૨ અનામિકાની નીચેની વિગતો પરથી આ.વ. 2025-26 માટે કરપાત્ર મૂડીનફાની અને કલમ 54F હેઠળ કરમુક્તિની ગણતરી દર્શાવો.

મિલકત	ખરીદ તારીખ	ખરીદ કિંમત	વેચાણ કિંમત	ફેરબદલી ખર્ચ
સુરત શહેરમાં જમીન	01-01-02	100000	664000	750
મકાન	01-01-06	483912	1567145	--
બા. સુ. ફેક્ટરીના નોંધાયેલ શેર	01-01-21	431801	1021433	900
નોંધાયેલ ડિબેન્ચર્સ	01-01-21	126650	227000	350
નહિ નોંધાયેલ ડિબેન્ચર્સ	01-01-19	261237	406478	---
રહેઠાણનો ફ્લેટ	02-11-24	3109245	---	---

ફ્લેટ સિવાયની તમામ મિલકતો તા. 01-01-24 ના રોજ વેચેલ છે.

જામીનગીરીના વેચાણ પર STT ની વસુલાત થઈ છે.

સૂચક આંક: 2001-02: 100, 2005-06: 117, 2024-25: 363

પ્રશ્ન.૩ શ્રી અનીતાએ વર્ષ 2024/25 દરમિયાન કરેલી ચુકવણીઓ નીચે મુજબ હતી. (૧૦)

પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	50000
માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	32500
બાળકોને ટ્યુશન ફી (બાળક દીઠ 8000)	24000
પરિણીત પુત્રીની જિંદગીનું વીમા પ્રીમિયમ	12000
(તારીખ 1/4/2015 ના રોજ લીધેલી પોલીસી રૂપિયા 1 લાખની)	
માળખાકીય સગવડો માટે ધિરાણ આપનાર માન્ય મ્યુચ્યુઅલ ફંડના યુનિટમાં રોકાણ	20000
સ્વરેઠાણના મકાન બાંધકામ અંગેની લોન પેટે પર જ ચુકવણી	47000
સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયાની એક વર્ષે ટર્મ ડિપોઝિટમાં રોકાણ	10000

આકરણી વર્ષ 2025/26 માટે કલમ 80C હેઠળ કપાતને પાત્ર કુલ રકમ અને ખરેખર કપાતની રકમની ગણતરી દર્શાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ શ્રી પરિમલ નથવાણી પાછલા વર્ષ 2024/25 દરમિયાન નીચે મુજબના રોકાણ કરેલ છે. આકરણી વર્ષ 2025/26 માટે કલમ 80C હેઠળ કપાતની રકમ નક્કી કરો.

તેમના માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં જમા કરાવેલ ફાળો	10000
જાહેર ભવિષ્ય નિધિમાં ભરેલ રકમ	90000
યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયાના માસ્ટર ઇક્વિટી પ્લાન્ટમાં રોકાણ	15000
રાષ્ટ્રીય બચત પત્રો શ્રેણી 9 માં કરેલ રોકાણ	20000
સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયાની ૫ વર્ષની મુદતની ફિક્સ ડિપોઝિટના મુકેલ રકમ	25000
પોસ્ટ ઓફિસ બચત ખાતામાં રોકાણ	5000
કિસાન વિકાસ પત્રમાં રોકાણ	11000
જીવન વીમાનું પ્રીમિયમ (પોતાનું)	6000

પ્રશ્ન.૪ નીચેની ટૂંક નોંધ લખો (૧૦)

- (1) પ્રત્યક્ષ કરવેરાનું મધ્યસ્થ મંડળ
- (2) સ્વ આકારણી

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નીચેની ટૂંક નોંધ લખો

- (1) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ
- (2) અગાઉથી કર ચુકવવો

પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો (૧૦)

- (1) ધંધા વ્યવસાયના શીર્ષક હેઠળ મજરે મળવાપાત્ર ખર્ચાઓ
- (2) મૂડી નફાના પ્રકારો
- (3) મૂળમાંથી કરકપાત
- (4) નિયમિત આકારણી

ENGLISH VERSION

- Que.1 Shri Patel is one famous advocate. They provide following information regarding their income and expenditure for the previous year ended on 31-03-2025. (10)

Income and Expenditure A/c

Income	Amount	Expenditure	Amount
Balance B/D	112000	Purchase of Office equipment	240000
Fees from Client		Expenses of Motorcar	140000
2022-23	5000	Office Expenses	2662000
2023-24	40000	Salary of employee	1451000
2024-25	4560000	Paid income tax	65000
Gift received from Client	63000	Interest on loan	11000
Loan received from Client	150000	Contribution in P.F.	61500
		Repayment of Loan	150000
		Balance C/F	149500
	4930000		4930000

Additional information is as under.

1. Depreciation on motor is to be calculated as Rs. 30000
2. 20% of Motor car is used for personal use.
3. Fees of Rs. 60000 is pending.
4. 10% depreciation is to be deducted from office equipment.

Calculate taxable income of the business for the assessment year 2025-26

OR

- Que.1 Shri Hardik Talati has prepared following profit and loss account for the year ended on 31st march 2025.

Profit and Loss A/c

Particular	Amount	Particular	Amount
General Expenses	65000	Gross Profit	4432000
Bad debts	2000	Discount and Commission	6000
Bad debts reserve	5000	Rent Income	27000
Provision of taxation	57000	Interest on P. O. Saving A/c	3000
Income tax	185000	Bad debts return	16000
Insurance Premium	11000	Profit on sale of share	75000
Motor car exp.(without dep.)	105000	Profit on sale of machine	1000
		(realized Rs. 10000)	
Staff salary	2085000		
Goods and service tax	55000		
Legal expenses	4000		
Donation to recog. Charitable trust.	6000		
Net profit	1980000		
	4560000		4560000

Additional information is as under.

1. The insurance premium included Rs. 3000 medical insurance premium and Rs. 2000 life insurance premium.
2. 75% of the amount of bad debts return is from bad debts disallowed three year ago.
3. $\frac{1}{2}$ of motor car is used for personal use. The value of the motor car after depreciation on 01-04-2024 was Rs. 250000. (Rate of depreciation is 15%)

Calculate taxable income of the business for the Assessment year 2025-26

- Que.2 Mr. Tarak Mehta has provided the following information for previous year 2024-25. Calculate calculation of Capital Gain for the A.Y. 2025-26. (10)

Assets	Purchase Date	Purchase price	Sale Price	Sale date	Transfer Exp.
Residential house	01-10-95	300000	25-03-25	13890000	45000
Listed share	01-09-05	880800	01-03-25	1050400	2400
Personal Motor Car	01-02-14	400000	01-03-25	450000	5000
Jewelry	01-11-20	3100000	28-02-25	3900000	30000
Residential house	01-02-25	900000	---	---	---

Fair market value of personal residential house as on 01-04-2001 was Rs. 3500000. Share of Company is liable for STT. The fair market value of the share as on 31-01-2018 was Rs. 850000

Financial year	2001-02	2020-21	2024-25
Index Number	100	301	363

OR

Que.2 From the following information of Anamika of A. Y. 2025-26 calculate Capital gain and also tax exemption under section 54F

Assets	Purchase Date	Purchase price	Sale Price	Transfer Exp.
Land in Surat City	01-01-02	100000	664000	750
Building	01-01-06	483912	1567145	--
Listed share of Ba. Su. Factory	01-01-21	431801	1021433	900
Listed debenture	01-01-21	126650	227000	350
Unlisted debenture	01-01-19	261237	406478	---
Residential flat	02-11-24	3109245	---	---

Except flat all the assets are sold on dated 01-01-24

STT has been levied on the sale of securities.

Index no.: 2001-02: 100, 2005-06: 117, 2024-25: 363

Que.3 The payment made by shri Anita during the year 2024/25 were as follows (10)

Contribution in Provident fund	50000
Contribution in recognize Provident fund	32500
Tuition fee for children (Per child 8000)	24000
Life insurance premium for married daughter (The policy taken on 01/04/2015 for Rs. 100000)	12000
Investment in approved mutual fund providing financing for infrastructure facility	20000
Repayment of loan for construction of self owned house.	47000
Investment in one year term deposit of state bank of India	10000

Show the calculation of total amount eligible for deduction under 80 C and actual deduction amount for the assessment year 2025/26

OR

Que.3 Shri Parimal Nathwani has made the following investment during the previous year 2024/25. Determine the amount of deduction under section 80C for the assessment year 2025/26.

Contribution deposited in their approved provident fund.	10000
Amount deposited in Public provident fund.	90000
Investment in Unit trust of India's master equity plan	15000
Investment in National saving certificate series 9	20000
Amount deposited in State Bank of India's 5 year term deposit	25000
Investing in post of saving account	5000
Investing in Kishan Vikas Patra	11000
Life Insurance Premium (Own)	6000

Que.4 Write short note of the following (10)

- (1) Central Board Of Direct Taxes
- (2) Self Assessment

OR

Que.4 Write short note of the following

- (1) Appellate Tribunal
- (2) Advance Payment of Tax

Que.5 Write any two short note of the following (10)

- (1) List of admissible expenses under the head business & profession
- (2) Types of Capital Gain
- (3) Tax Deduct at source
- (4) Regular Assessment
